

advies geschieden uitsluitend schriftelijk, waarna de advieszoekende verwezen wordt naar de medewerker, die het meest daarvoor in aanmerking lijkt te komen. Op verschillende punten in en ook buiten Londen worden op vaste tijden spreekuren gehouden. De adviezen worden deels mondeling gegeven, deels in de vorm van geschriften, van vliegende blaadjes af tot dikke boeken. Deze adviezen hebben, naar de indruk van mr LEKKERKERKER, in hoofdzaak betrekking op het huwelijksgebruik, de geboorteregeling en de sexuele opvoeding en voorlichting van kinderen. Een der „best sellers” was het in het Engels vertaalde boek van VAN DER VELDE: *Het volkomen huwelijk*. De spreekuren van de Council verheugen zich in een grote toeloop; als propagandamiddel werd onder andere de radio gebruikt. Er werken wel een paar artsen en een psychiater mede, deze laatste echter meer sporadisch. De psychiaters rondom Taistock Clinic wilden hun medewerking niet verlenen, omdat zij het werk wetenschappelijk onvoldoende verantwoord achtten. Men krijgt de indruk, dat de adviezen wel heel sterk tot de „technische” kant van het sexuele leven zijn beperkt en dat de diepere psychologische verwickelingen niet altijd voldoende door de, bijna altijd „vrijwillige” medewerkers werden ingezien.

In sommige Noord-Amerikaanse Staten zijn voor familie zaken bij de rechtbanken bijzondere kamers ingesteld (Domestic relations courts or family courts). Aanvragers van echtscheiding worden, wanneer er minderjarige kinderen zijn, vóór de behandeling van het request naar een „referee” verwezen, een maatschappelijk werkster, die, soms geruggesteund door een psychiater en andere medewerkers, het geval onderzoekt en de breuk tracht te voorkomen.

COSMETISCHE SCHADE TEN GEVOLGE VAN DE SKISPORT. — Al vele jaren heeft prof. L. KUMER waargenomen hoeveel cosmetische schade aan de gelaatshuid wordt veroorzaakt door de skisport en door elke andere wintersport of in de open lucht verrichte arbeid. Bij kinderen, die de skisport beoefenen, merkt men in de eerste plaats de wangen op, die er uitzien als rode bellefleuren. Deze rode kleur is blijvend; zij wordt veroorzaakt door teleangiëctasieën. Tot het 40ste jaar is de rode kleur de vrouwen welgevallig, omdat zij dan geen gebruik behoeven te maken van „rouge”. Met het ouder worden der huid worden echter de teleangiëctasieën wijder, zodat de grootste al met het blote oog zichtbaar zijn. Het rozerood gaat dikwijls over in blauwrood, een zeer storende schoonheidsfout. In het bijzonder wordt de huid onder de jukbeenderen, der nasolabiale plooiën en van de neus aangetast. De vaatuitzettingen kunnen worden veroorzaakt door éénmaal een zeer ernstige bevroering of door talrijke minder ernstige koude-inwerkingen, zoals bij de wintersport dagelijks het geval is. De skisport is echter de sport, die het meest oorzaak is der schade, omdat bij de koude en de wind nog de snelheid komt die de sportbeoefenaar ontwikkelt. Een masker ter bescherming van de meest blootgestelde delen van het gelaat kan bevroering, met de nadelige gevolgen van dien, voorkomen, maar KUMER is er zich van bewust, dat zulks alleen practisch uitvoerbaar is, wanneer de mode iets kan ontwerpen, waarmee de vrouw er niet onaantrekkelijk uitziet (*Wiener klin. Woch.*, no. 16, 1947).

E. SLUITER

INGEZONDEN

De redactie behoudt zich voor, ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken, zo nodig enige bekorting aan te brengen

WETTELIJKE VERPLICHTING TOT INENTING VAN DE ZUIGELING

De hoofdartikel-schrijver van het *Tijdschrift* van 28 Juni l.l. doet het voorkomen, als zou op 1 Januari 1940 „de wettelijke verplichting tot inenting van de zuigeling” zijn ingevoerd.

Tegen deze voorstelling past een ernstig woord van protest. Artikel 1 van de geldende Inentingswet 1939 laat ieder weten, dat hij, die de ouderlijke macht

of de voogdij over een kind uitoefent, voordat het kind de leeftijd van één jaar heeft bereikt, verplicht is of het bewijs te leveren, dat het tegen pokken werd ingeënt, of een verklaring over te leggen, houdende de reden, waarom zodanige inenting werd achterwege gelaten.

De Memorie van Toelichting geeft ten overvloede duidelijk aan, waarin de verplichting der wet bestaat: een keuze te doen tussen inenting en niet-inenting en daarvan te doen blijken.

De in het artikel „Pokken aan de Grenzen” gewekte voorstelling is dus onjuist.

Arnhem, 9 Juli 1947

GERARD BAKKER

De mazen van de Inentingswet 1939, die de op 1 Januari 1940 ingevoerde wettelijke verplichting tot inenting van de zuigeling omschrijft, zijn inderdaad groot. Doch daartegen richt zich het ernstige protest van den inzender niet. Hem, den tegenstander van vaccinatie, is het juist om de mazen te doen.

J. J. VAN LOGHEM

EEN MERKWAARDIG GEVAL VAN PSORIASIS

Naar aanleiding van het artikel van collega KEIZER in het *Tijdschrift* van 12 Juli l.l., mag misschien het hier volgende vermeld worden, omdat onze kennis van de oorzaak der psoriasis nog zo gering is:

Een patiënte van mij had psoriasis, dat wil zeggen alleen als zij niet zwanger was. Wat dat betreft was het gelukkig dat zij 9 maal zwanger is geweest. Direct verdween dan haar uitslag. Enige dagen na den partus kwam de jeuk terug en spoedig verschenen ook de psoriasisplekken.

Eénmaal meenden wij ons te hebben vergist. Zij was ongeveer drie maanden zwanger en toch kreeg zij weer psoriasis! Maar.. dezelfde week had zij een abortus. Een eventuele hormontherapie werd geweigerd.

Amsterdam, 14 Juli 1947

I. VAN DAAL

PHYSIO-PATHOLOGIE DER MAAGSECRETIE

Naar aanleiding van het in het *Tijdschrift* van 5 Juli 1947 verschenen stuk van dr. W. F. VAN ECK moge ik enkele opmerkingen maken. Het is te betreuren, dat de schrijver bij het trekken van zijn conclusie, dat aan spastische toestanden in het antrum-pylorusgebied veel betekenis is toe te kennen voor het ontstaan of onderhouden van maag- of duodenumzweren, niet de naam van TALMA vermeldde, die reeds bijna een halve eeuw geleden deze theorie opstelde, terwijl VAN IJZEREN en LICHTENBELT door hun onderzoekingen deze theorie krachtig steunden. Dat de Amerikanen de prioriteit van deze opvatting, die als uitvloeisel van een disharmonie in de functie van het autonome zenuwstelsel is te kenmerken, voor zich opeisen, is reeds te betreuren, maar een Nederlander moest toch op de hoogte zijn en in een wetenschappelijke mededeling daaraan uiting geven.

Nog enige opmerkingen moet ik maken. Er staat in de samenvatting, dat een normaal of laag zuurgehalte voor de diagnose ulcus (ventriculi en duodeni) waardeeloos is, als het is vastgesteld met het gebruikelijke gefractioneerde hevelen. Ongetwijfeld is dat zo. Een zodanige vondst is echter van belang voor de differentieële diagnose met carcinoom. Van belang voor de diagnose ulcus is alleen, of de maaginhoud groot of klein is. Voor de diagnostiek is de pijn het allerbelangrijkste symptoom, niet de zuurgraad van de maaginhoud. Er wordt, ook in het onderhavige stuk, zo vaak geen goed onderscheid gemaakt tussen maagsap en maaginhoud. Maagsap is het secreet der maagklieren. De zuurgraad van de maaginhoud is afhankelijk van de betrekking tussen de hoeveelheid maagsap en de andere bestanddelen van de maaginhoud (voedselresten, speeksel, teruggelopen darminhoud). Bij het pylorus- en duodenum-ulcus komen nu in aanmerking voor het ontstaan der aciditeit van de maaginhoud: de hoeveelheden maagsap, die worden afgescheiden (bij deze ziekte door de vagusprikkeling vaak zeer groot)